

INFO

Codul muncii

Newsletter specializat editat de RENTROP & STRATON,
transmis gratuit exclusiv abonaților

mai 2023 – iunie 2023

1. Scutirea de impozit a programatorilor

Ordinul nr. 1415/2023 privind încadrarea în activitatea de creare de programe pentru calculator, publicat în Monitorul Oficial nr. 370 din 2 mai 2023, precizează noile condiții în care sunt scutite de la plata impozitului pe venit persoanele fizice, pentru veniturile realizate din salarii și asimilate salariilor, ca urmare a desfășurării activității de creare de programe pentru calculator.

Astfel, angajații operatorilor economici care își desfășoară activitatea pe teritoriul României în conformitate cu legislația în vigoare, al căror obiect de activitate include crearea de programe pentru calculator (cod CAEN 5821, 5829, 6201, 6202, 6209), beneficiază de scutirea de la plata impozitului pe veniturile din salarii și asimilate salariilor dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

- a) posturile pe care sunt angajați corespund celor din lista care cuprinde ocupațiile și activitățile prevăzute în anexă.

Anexa Ordinului cuprinde **lista ocupațiilor specifice activităților de creare de programe pentru calculator**, anume:

- Administrator baze de date
- Analist
- Inginer de sistem în informatică
- Inginer de sistem software
- Manager de proiect informatic
- Programator
- Proiectant de sisteme informatice
- Programator de sistem informatic

- Programator-ajutor
- Analist-ajutor
- Inginer de dezvoltare a produselor software;

b) postul face parte dintr-un compartiment care are ca obiect de activitate cel puțin unul dintre următoarele domenii, evidențiat în organigrama angajatorului: tehnologia informației și a comunicațiilor, inteligență artificială și tehnologii digitale emergente, administrare fiscală în format electronic, baze de date, servicii de e-guvernare și transformare digitală;

c) dețin o diplomă de licență obținută în urma finalizării unei forme de învățământ superior de lungă sau de scurtă durată sau în urma finalizării ciclului I de studii universitare de licență, eliberată de o instituție de învățământ superior acreditată, sau dețin o diplomă de bacalaureat și urmează cursurile unei instituții de învățământ superior acreditate și prestează efectiv una dintre activitățile prevăzute în anexă. Tot astfel, beneficiază de scutire și angajații ale căror diplome sunt echivalente sau recunoscute, prin structurile de specialitate ale Ministerului Educației;

d) angajatorul a realizat în anul fiscal precedent și a înregistrat distinct în balanțele analitice venituri din activitatea de creare de programe pentru calculator destinate comercializării. Societățile care se înfi-

Aceste pagini nu se inserează în Consilier

înțeață în cursul anului fiscal sunt exceptate de la îndeplinirea acestei condiții pentru anul înființării și pentru anul fiscal următor. De asemenea, societățile care, în cursul anului, au făcut obiectul unei reorganizări potrivit legii sunt exceptate de la îndeplinirea acestei condiții pentru anul în care s-a produs operațiunea de reorganizare;

- e) veniturile anuale prevăzute la lit. d) au o valoare care reprezintă cel puțin echivalentul în lei a 10.000 euro (calculat la cursul de schimb valutar mediu lunar comunicat de Banca Națională a României, aferent fiecărei luni în care s-a înregistrat venitul) pentru fiecare angajat care beneficiază de scutirea de la plata impozitului pe venit.

Dacă îndeplinesc condițiile, beneficiază de scutire și angajații din instituțiile publice, pentru perioada în care desfășoară activități de creare de programe pentru calculator, potrivit competențelor și atribuțiilor specifice prevăzute în fișa postului sau în orice alt act juridic care stabilește atribuțiile de serviciu ale angajatului. Postul alocat desfășurării activității de creare de programe pentru calculator poate face parte și din categoria celor înființate în afara organigramei, potrivit legii.

Activitatea de creare de programe pentru calculator se referă la prestarea efectivă a cel puțin uneia dintre activitățile de creare de programe pentru calculator, corespunzătoare ocupațiilor specifice prevăzute în anexă, după caz, corespunzătoare activităților prevăzute în anexă și individualizate în fișa postului sau în oricare alt act juridic care stabilește atribuțiile de serviciu.

Scutirea de la plata impozitului pe veniturile din salarii și asimilate salariilor se aplică pe întreaga perioadă în care aceștia desfășoară efectiv activitatea de creare de programe pentru calculator. În situația în care activitatea de creare de programe pentru calculator se desfășoară efectiv pentru o fracție din lună, scutirea de la plata impozitului pe venituri se aplică pentru întregul venit din salarii și asimilat salariilor realizat în luna respectivă.

Documentele justificative necesare sunt:

- actul constitutiv, în cazul operatorului economic;
- organigrama angajatorului;
- fișa postului sau orice alt act juridic care stabilește atribuțiile de serviciu ale angajatului;
- copia cu mențiunea „conform cu originalul” a actelor de studii care să ateste îndeplinirea condițiilor legale;
- copia cu mențiunea „conform cu originalul” a contractului individual de muncă sau a oricărui act juridic al conducătorului instituției publice în baza căruia se exercită raportul de serviciu/raportul de muncă;
- statul de plată întocmit separat pentru angajații care beneficiază de scutirea de la plata impozitului pe veniturile din salarii și asimilate salariilor;
- comanda internă aprobată de organul de conducere abilitat al angajatorului, care atestă solicitarea inițierii procesului de creare de programe pentru calculator;
- balanța analitică în care să fie reflectate distinct veniturile din activitatea de creare de programe pentru calculator.

Dosarul cuprinzând documentele justificative se păstrează la sediul angajatorului în vederea controlului. În situația în care angajatorul păstrează documentele justificative în format electronic, acestea sunt semnate cu semnătură electronică calificată, furnizată de un furnizor de servicii acreditat.

Scutirea de la plata impozitului pe veniturile din salarii și asimilate salariilor se aplică lunar numai pentru veniturile din salarii și asimilate salariilor, obținute din desfășurarea unei activități de creare de programe pentru calculator, în baza unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu, act de delegare sau detașare sau a unui statut special prevăzut de lege, indiferent de momentul angajării persoanei care beneficiază de scutire, și fără a fi condiționată de contribuția acesteia la realizarea plafonului minim de venit de 10.000 euro.

Acordarea scutirii de la plata impozitului pe veniturile din salarii și asimilate salariilor constituie responsabilitatea angajatorului/plătitorului de venituri.

2. Detașarea transnațională

Hotărârea Guvernului nr. 302/2023, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 290 din 6 aprilie 2023, a modificat Normele metodologice privind detașarea salariaților în cadrul prestării de servicii transnaționale pe teritoriul României, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 337/2017. Modificarea a intervenit ca urmare a evaluării realizate de către Comisia Europeană a măsurilor naționale luate de România pentru implementarea Directivei 2014/67/UE privind punerea în aplicare a Directivei 96/71/CE. Comisia Europeană a considerat că măsurile naționale românești nu sunt conforme cu articolul 9 din Directivă, care prevede că statele membre pot impune cerințe administrative și măsuri de control numai cu condiția ca acestea să fie justificate și proporționale în conformitate cu dreptul Uniunii.

Astfel, întreprinderile stabilite într-un alt stat membru decât România au obligația de a desemna o persoană care să comunice cu autoritățile naționale competente și să trimită și să primească documente și/sau notificări, dacă este necesar. Anterior, această persoană putea fi doar:

- fie reprezentantul legal al întreprinderii pe teritoriul românesc,
- fie, în cazul întreprinderilor care nu au un astfel de reprezentant, unul dintre lucrătorii detașați.

Această cerință putea obliga angajatorul să detașeze un lucrător în mod special sau să stabilească un reprezentant legal în România pentru a-și îndeplini obligațiile de persoană de contact. Prin urmare, Comisia Europeană a considerat că prevederile naționale restrâng cercul posibil de persoane de contact, ceea ce nu este disproporționat față de obligațiile prevăzute în articolul 9 din Directiva 96/71/CE. Ca urmare, Guvernul a adoptat Hotărârea nr. 302/2023. Noul text legal nu se mai referă la un reprezentant legal sau la un angajat, ci menține doar obligația de a desemna orice persoană ca persoană de legătură.

Refuzul persoanei desemnate de a comunica cu autoritățile competente din România, furnizând inspectorilor de muncă documentele necesare pentru inspecția conformității cu condițiile de muncă, este sancționat cu o amendă cuprinsă între 5.000 și 9.000 lei.

3. Nomazii digitali

Legea nr. 69/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 265 din 30 martie 2023 prevede că **nomazii digitali nu plătesc impozit pe venit și contribuții sociale** pentru activitatea prestată în această calitate dacă sunt prezenți pe teritoriul României pentru o perioadă sau mai multe perioade care nu depășesc 183 de zile pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat.

Nomadul digital este străinul care se află într-una dintre următoarele situații:

- 1) este angajat cu un contract de muncă la o companie înregistrată în afara României și prestează servicii prin utilizarea tehnologiei informației și a comunicațiilor de pe teritoriul României;

- 2) deține o companie înregistrată în afara României, în cadrul căreia prestează servicii prin utilizarea tehnologiei informației și a comunicațiilor și desfășoară activitatea de angajat sau activitatea din cadrul companiei, de la distanță, prin folosirea tehnologiei informației și a comunicațiilor.

Străinul este persoana care nu are cetățenia română, cetățenia unui alt stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European ori cetățenia Confederației Elvețiene.

După ce au obținut viza de lungă ședere, nomazii digitali trebuie să solicite Inspectoratului General de Imigrări eliberarea permisului de ședere, document prin care li se prelungește dreptul de ședere pe teritoriul României.

4. Avertizorii

După cum știm, Legea nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public a reglementat o serie de măsuri de protecție persoanelor care raportează informații privind încălcări ale legii, inclusiv suspiciuni rezonabile, cu privire la încălcări efective sau potențiale ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul instituțiilor publice sau al firmelor private.

Potrivit legii, avertizorii pot face raportări, care

în general sunt semnate, dar pot fi și anonime. Până acum, raportările anonime erau examinate numai în prezența unor indicii temeinice referitoare la încălcări ale legii. Legea nr. 67/2023, publicată în Monitorul Oficial nr. 257 din 28 martie 2023, a înlăturat condiția ca aceste indicii să fie temeinice; așadar raportările anonime vor fi examinate chiar dacă cuprind indicii mai puțin însemnate privind posibilele încălcări ale legii.

5. Certificatele medicale

Ordinul nr. 1.320/2023 pentru modificarea și completarea Normelor de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății și al președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate nr. 15/2018/1.311/2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 316 din 13 aprilie 2023, a introdus **două noi situații în care certificatele medicale pot fi acordate la o dată ulterioară,**

numai pentru luna în curs sau luna anterioară:

- pentru certificatele de risc maternal în continuare;

- în cazul transferului pacientului la alt spital.

În cazul pacientului transferat din altă unitate sanitară, certificatele de concediu medical se eliberează de medicul curant din spitalul din care este externat pacientul, inclusiv pentru durata internării acestuia în unitatea sanitară sau, după caz, unitățile sanitare din care a fost transferat.

6. Reîncadrarea diurnei și a indemnizației de mobilitate

Legea nr. 72/2022 pentru anularea unor obligații fiscale și pentru modificarea unor acte normative a adus cu sine o amnistie fiscală în ceea ce privește cheltuielile de deplasare. Am tratat conținutul acestei legi în paginile Consilierului. Recent, prin Ordinul nr. 874/2023, publicat în Monitorul Oficial nr. 395 din 9 mai 2023, a fost aprobată procedura de aplicare a prevederilor din Legea nr. 72/2022 privind reîncadrarea diurnei și a indemnizației de mobilitate.

Ordinul cuprinde măsuri privind:

a) Verificarea, de către Inspekția Muncii, prin inspectoratele teritoriale de muncă, a situațiilor declarate de angajatori privind delegarea, detașarea sau detașarea transnațională în care se află salariații, după caz, potrivit legii. Inspectoratele teritoriale de muncă confirmă natura veniturilor acordate sub forma indemnizației de delegare, detașare, inclusiv a indemnizației specifice detașării transnaționale, și a prestației suplimentare acordate în baza clauzei de mobilitate, în baza documentelor prezentate de către angajator.

b) Reîncadrarea fiscală a sumelor acordate sub forma indemnizației de delegare, detașare, inclusiv a indemnizației specifice detașării transnaționale, și a prestației suplimentare acordate în baza clauzei de mobilitate, primite de salariați, realizată de către organele fiscale teritoriale ale Agenției Naționale de Administrare Fiscală. Organele fiscale selectează în baza analizei de risc contribuabilii la care inspectoratele teritoriale de muncă au efectuat controale specifice și pentru care actele de control au fost transmise către ANAF.

După primirea actelor de control de la inspectoratele teritoriale de muncă, ANAF poate efectua acțiuni de inspekție fiscală în care dispune, după caz, reîncadrarea fiscală a sumelor acordate sub forma indemnizației de delegare, detașare, inclusiv a indemnizației specifice detașării transnaționale, și a prestației suplimentare acordate în baza clauzei de mobilitate, primite de salariați ținând cont de constatările efectuate de Inspekția Muncii, prin inspectoratele teritoriale de muncă.